

PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA ASSIGNATURA
DE BANDA I ORQUESTRA

CURS 2019/20

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
2. PROFESSORAT	5
3. OBJECTIUS	6
4. CONTINGUTS	7
5. METODOLOGIA	8
7. PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ I...	11
8. CONVOCATÒRIES DEL CURS	14
9. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I...	15
10. REPERTORI	15
11. SEQÜENCIACIÓ DEL REPERTORI DE BANDA I ORQUESTRA	18

1. INTRODUCCIÓ

El procés d'ensenyament i aprenentatge de les diverses especialitats instrumentals té forçosament un marcat caràcter individual. Per aquest motiu, el currículum ha d'incloure assignatures que transcendeixin aquest component unipersonal de la pràctica musical i introdueixin elements col·lectius. La pràctica instrumental s'entén no només com l'adquisició d'una complexa tècnica i la progressiva formació d'uns criteris musicals propis, sinó també com una eina de relació social i d'intercanvi d'idees entre els mateixos instrumentistes. La creació de l'assignatura de Banda mitjançant el Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, per als instrumentistes, sobretot de les especialitats de vent de fusta i vent de metall, que, per qüestions organitzatives, no sempre podien integrar-se en l'orquestra, permet als centres una organització més flexible per a les assignatures de grup d'aquestes especialitats. No obstant això, han de ser els centres els que han de garantir, pel bé de la formació de l'alumnat d'aquestes especialitats simfòniques, que tots participen al llarg dels sis cursos en l'orquestra, que ha de ser considerada prioritària. La pràctica, tant de l'orquestra com de la banda o dels altres conjunts que es formin, constitueix una matèria necessària per a la formació musical, i la conseqüència lògica és la inclusió de dues assignatures en el currículum dels ensenyaments professionals de música ¾Orquestra i Banda¾ la presència de les quals es justificada en un doble sentit: d'una banda, perquè ofereix als instrumentistes l'experiència i els coneixements necessaris relatius al funcionament, les regles i la convivència característics de la interpretació d'aquestes agrupacions; de l'altra, perquè actua positivament sobre tots els instruments, el nivell dels quals els capacita especialment per tocar en una agrupació. De la mateixa manera que s'esdevé amb l'assignatura Música de Cambra ¾una assignatura que persegueix uns objectius d'una naturalesa similar¾, l'orquestra, la banda o el conjunt serveixen per treure l'alumne d'un repertori gairebé sempre caracteritzat per les dificultats tècniques i per la desigualtat pel que fa a l'instrument encarregat d'acompanyar-lo ¾sovint el piano¾ i per introduir-lo en un món nou, més igualitari i d'una naturalesa més rica i diversa. Així, els gèneres musicals deixen de ser només la sonata, el concert o les peces de virtuosisme, i els alumnes poden endinsar-se en uns altres, com la simfonia, l'oratori, el poema simfònic o, fins i tot, l'òpera. En el cas d'instruments amb una literatura escassa o amb partitures d'una vàlua musical molt desigual, aquestes agrupacions suposen la possibilitat d'endinsar-se en les composicions més rellevants de la història de la música occidental en igualtat de condicions respecte a instruments més «hegemònics» (violí, flauta o trompa, per

exemple), amb tot el que això implica d'enriquiment en la formació musical de l'alumnat. La convivència amb instruments de naturalesa i tècniques molt diverses proporciona també a l'alumnat, al cap i a la fi, una visió molt més àmplia del fet musical i enriqueix el coneixement que tenen dels timbres, considerats tant individualment com col·lectivament, i de les diferents peculiaritats organològiques. Les dificultats tècniques o el lluïment del solista donen pas a un repertori que recull moltes de les millors pàgines de la música occidental i a un complex entramat d'interrelacions instrumentals en les quals els alumnes se sentiran protagonistes destacats. L'orquestra, la banda, els conjunts i les agrupacions que es formin han de fomentar també les relacions humanes entre els alumnes, acostumats gairebé sempre a una pràctica individualista i solitària dels seus instruments. Han d'incrementar l'actitud d'escolta de tot el que envolta la pròpia execució unipersonal per poder aconseguir aspectes inherents a tota bona interpretació en l'agrupació: afinació, empastament, homogeneïtat en el fraseig, igualtat en els atacs, claredat en les textures, etc. El respecte a totes les indicacions del director fomenta una actitud de disciplina i provoca la necessitat de memoritzar-les perquè el treball realitzat al llarg dels assaigs doni els seus fruits en el concert. Al concert, els alumnes poden experimentar una sensació molt diferent, ja que són conscients que, en la pràctica de grup, la responsabilitat és compartida. Tot això redunda, al cap i a la fi, en la introducció d'aquest component de pluralitat que els alumnes han de sentir com un element bàsic de la seva formació en entrar als ensenyaments professionals, en els quals, parafrasejant Goethe, els coneixements adquirits els han de permetre convertir la pràctica instrumental en el si de les agrupacions en «una conversa entre moltes persones raonables».

2. PROFESSORAT

Els professors encarregats de dirigir l'assignatura de Banda són:

Bartolomé Mercadal, professor de clarinet i director de la banda.

Miquel Llario, professor de trombó i director de la banda.

Inmaculada Báguena, professora de trompeta.

Víctor Monte, professor d'oboe.

José Joaquín Sanjuan, professor de saxo.

Orquestra simfònica i de corda:

Óliver Vinent, director de l'orquestra.

Miguel Zapata, professor de viola.

Pau Cardona, professor de violoncel.

Alfredo Fuster, professor de contrabaix.

Coordinador de l'assignatura:

Victor Monte

3. OBJECTIUS

Les assignatures d'Orquestra i de Banda tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'aquests.
- b) Elaborar criteris personals i raonats sobre qüestions estètiques a través del treball del director i de l'experiència del grup que els permetin complir la seva responsabilitat com a intèrprets dins el grup.
- c) Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
- d) Aplicar en tot moment l'audició polifònica per escoltar simultàniament les diferents parts al mateix temps que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- e) Utilitzar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajustament de so es faci en funció dels altres instruments del conjunt i de les necessitats interpretatives de l'obra.
- f) Interpretar obres representatives del repertori de l'agrupació d'acord amb el seu nivell instrumental i reaccionar amb precisió a les indicacions del director.
- g) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
- h) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista.

- i) Aplicar amb autonomia i de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- j) Respectar les normes que exigeix tota actuació en grup: afinació prèvia, atenció contínua, valoració del treball col·lectiu, etc., i responsabilitzar-se en tot moment d'aquestes normes.
- k) Valorar la pràctica en grup com un procés d'aprenentatge imprescindible per al futur exercici professional.

4. CONTINGUTS

La unitat sonora

Importància de l'afinació prèvia a partir de la de l'oboè. Desenvolupament de l'oïda per al control permanent de l'afinació dins l'agrupació. Desenvolupament de la igualtat en atacs (instruments de vent i de percussió). Desenvolupament de la igualtat en els cops d'arc.

Comprensió de la direcció i el funcionament del grup

L'anacrusi com a moviment bàsic de la pràctica del grup. Reacció i comprensió davant les diferents anacrusis del director. Coneixement i valoració de les normes de comportament en l'agrupació. Estudi previ de la partícula; silenci i concentració per executar en tot moment les indicacions del director; responsabilitat d'anotar les indicacions, etc. Importància del paper de cadascun dels membres de l'agrupació.

Assaig i interpretació Treball per seccions. Treball gradual del repertori bàsic més significatiu de l'agrupació. Valoració del silenci com a marc de la interpretació.

Criteris d'avaluació

1. Interpretar per seccions qualsevol obra programada durant el curs.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat per adequar el propi so al de la família corresponent i la precisió d'atacs i entrades d'acord amb l'anacrusi del director.

2. Reproduir qualsevol obra programada durant el curs reduint la corda al nombre mínim possible d'alumnes per cada secció d'aquesta.

Aquest criteri permet avaluar la capacitat d'escolta de les altres parts, unificant-se amb les afins, i el grau d'afinació harmònica i del conjunt, unificant unísons.

3. Llegir a primera vista una obra de petita dificultat.

Aquest criteri permet comprovar la integració rítmica en el conjunt seguint el tempo marcat pel director, la precisió per reaccionar a les seves indicacions, el domini de l'instrument propi i el grau d'afinació en la lectura a vista.

4. Estudiar a casa les obres corresponents al repertori programat.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el sentit de la responsabilitat com a membre d'un grup, la valoració que té l'alumne del seu paper dins aquest i el respecte per la interpretació musical.

5. Fer concerts públics amb les obres assajades.

Aquest criteri permet constatar l'actitud, necessàriament disciplinada, de l'instrumentista a l'orquestra, la capacitat d'assumir el paper assignat, la seva contribució dins l'equilibri de plans del conjunt i l'adequació al caràcter i l'estil que marca el director.

5. METODOLOGIA

Principis Generals:

- Desenvolupament de la personalitat i la sensibilitat pròpies de l'alumne.
- Estímul i millor de la receptivitat, creativitat i capacitat de resposta de l'alumne davant del fet artístic.
- Orientació pedagògica.
- Treball conjunt de l'equip docent
- Aprenentatges funcionals.

- Interrelació entre diferents continguts d'una mateixa àrea i entre continguts de diferents assignatures.
- Projecte curricular com a reflex de la pràctica docent.
- Avaluació personalitzada com a punt de referència per a l'actuació pedagògica.
- Avaluació i anàlisi crítica dels processos d'ensenyança.
- Impuls de l'autonomia de l'alumne i la seva implicació responsable.

Principis Específics:

A cada classe es seguirà un criteri de treball integrador i progressiu, ja que a aquestes assignatures no hi ha matèries eliminables sinó acumulables, en funció d'un fi únic que és la interpretació en grup d'una obra musical.

Segons les peculiaritats que poden aparèixer en cada grup i el seu procés evolutiu, el temps de les classes podrà distribuir-se entre els aspectes següents:

- Tècniques d'estudi.
- Calfament i afinació.
- Lectura a primera vista d'una obra nova.
- Assaig per seccions del fragment.
- Treball d'afinació, mètrica i pols
- Treball d'arcs (per a les cordes), atacs, fraseig, respiracions, articulacions, etc
- Perfeccionament basant-se en la interpretació i empastat d'una obra ja coneguda tècnicament.

- Indicacions pertinents en cada obra respecte a l'estètica, història i forma.
- Treball de tots aquets aspectes de forma individual, en seccions i en grup.
- Muntatge d'obres per part dels alumnes segons cursos.
- Tècniques d'escena.
- Assajos seccionals si foren necessaris i possibles.
- Concertació amb col·laboracions si les haguera.
- Disciplina del treball orquestral.
- Autoavaluació i coavaluació tècnica i interpretativa.
- Preparació i arreplegament del material necessari per a la classe.
- Procediments d'avaluació.
- Repàs d'obres ja treballades.
- Preparació d'actuacions públiques.
- Audició de les obres treballades, en diverses versions, si és possible.

Desenvolupament de l' assignatura

Es realitzaran classes parcials per trimestres distribuïts a criteri dels professors per tal d'aprofundir en els continguts de les obres. Aquestes classes parcials estaran consensuades conjuntament entre els professors de Banda i Orquestra.

Audicions Programades pel Centre:

La Banda realitzarà dues audicions programades pel centre durant aquest curs. El repertori consistirà en mantenir obres ja programades en cursos anteriors i incrementar el

repertori amb obres de nova interpretació de diferents estils, adequant-se al nivell dels alumnes que cursen l'assignatura de Banda.

L' Orquestra Simfònica realitzarà al menys 2 actuacions públiques, una de les quals serà amb la coral del Conservatori. El repertori es triarà per tots els professors que treballen amb l'orquestra i intentarà ser variat en estils sempre que el grup pugui assumir la dificultat de les obres.

El repertori que s'interpretarà a cada audició estarà consensuat i decidit pels professors que imparteixen l'assignatura.

7. PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ I...

Procediments d' avaluació:

L'avaluació del ensenyaments professionals de música té com a finalitat valorar el nivell de desenvolupament de les capacitats d'expressió artística i musical, per a orientar i garantir l'adequada qualificació dels alumnes.

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes serà contínua per a facilitar l'orientació i millora del procés d'ensenyament-aprenentatge, i integradora, encara que diferenciada segons les diverses assignatures del currículum.

L'avaluació serà contínua en quant ha d'estar immersa en el procés d'ensenyament-aprenentatge de l' alumnat a fi de detectar les dificultats en el moment en què es produeixen, esbrinar les seves causes i en conseqüència, adoptar les mesures necessàries que permeten a l'alumnat continuar el procés. L'avaluació serà integradora en la mesura que ha de tindre en compte les capacitats establides en els objectius específics de les ensenyances elementals i professionals de música, a través de les expressades en els objectius de les distintes assignatures que constitueixen el currículum.

L'avaluació del Conservatori és contínua i integradora, segons estableix la legislació vigent. Per això s' establirà una única sessió d'avaluació al finalitzar el tercer trimestre del curs acadèmic on es determinarà la qualificació final. Durant el curs, i al finalitzar el primer

i segon trimestre, s'establiran sengles sessions d'avaluació amb l'objectiu d'informar els alumnes, els seus pares o tutors legals del procés d'aprenentatge.

Al llarg del curs es valorarà l'evolució de l'alumne a través dels procediments següents:

- Avaluació inicial.
- L'assistència i puntualitat.
- El rendiment a classe.
- Participació activa a la classe.

Proves objectives d'interpretació d'obres tant de la part sola com formant part d'una secció o *tutti* a un o més per part:

- Observació directa a través del control diari per part dels professors de dades sobre qualsevol aspecte dels criteris d'avaluació.
- Observació de l'ús per part de l'alumne de cada concepte del treball de classe a través de les diverses situacions que es presenten.
- Observació de l'alumne en les audicions públiques.
- Estudi a casa.
- Al ser avaluació contínua l'assistència és obligatòria. Totes les faltes d'assistència són computables si no estan justificades. Els retards i els abandons d'aula abans d'hora suposaran una falta. Els primers minuts de tot assaig d'orquestra comencen amb un calfament de l'instrument i de l'instrumentista i amb una afinació col·lectiva.
- Els alumnes que arriben una vegada començada l'afinació hauran d'esperar fora de l'aula per a no interrompre la concentració fins que acaben d'afinar.
- Els alumnes que superen les 6 faltes d'assistència perdran el dret a l'avaluació contínua.

Criteris de Qualificació:

Els resultats de l'avaluació final s'expressaran numèricament de l'1 al 10, sense decimals,

sent positives les qualificacions superiors a 5.

L'alumne rebrà una qualificació trimestral. Fruit de l'evolució contínua, la qualificació de l'últim trimestre i la final seran coincidents.

La qualificació de l'alumne es calcularà a través dels criteris següents:

- 30% de les classes parcials, on el/la professor/a encarregat de les classes parcials assignarà una nota a cada un dels alumnes.
- 70% de les classes conjuntes, on els directors encarregats assignaran una nota a cada un dels alumnes, i finalment sumaran el tant percent corresponent de les classes parcials i les classes conjuntes per obtenir una qualificació final.

El mínim exigible per a aconseguir el 5 és:

- Correcció en l'afinació.
- Correcció rítmica i de tempo.
- Correcció en l'articulació, digitació i arcs.
- Qualitat del so d'acord ab el seu curs.

Cada tres amonestacions per actituds que perjudiquen el treball orquestral restaran un punt a la nota.

L'absència als concerts i audicions, excepte causa de malaltia justificada per un facultatiu o assumpte familiar greu degudament justificat, restaran un punt a la nota. L'absència a les classes s'haurà de justificar prèviament segons consideri el professor.

Actituds que perjudiquen el treball orquestral

Aquestes actituds poden influenciar en el moment de la qualificació de l'alumne/a:

- Tocar l'instrument sense que el professor ho hagi indicat.
- Cometre errors de forma reiterada per falta d'estudi o d'atenció.
- No apuntar les indicacions de classe.

- Assistir a classe sense el material necessari i en bon estat (instrument, partitures i llapis).
- Totes aquelles actituds que en algun moment puguin afectar el dret dels altres alumnes a rebre una formació de qualitat.
- Menjar o mastegar aliments a classe (excepte aigua i aquells catalogats com a medicaments).
- Parlar en classe (excepte per a realitzar preguntes pertinents al professor).
- Produir sorolls innecessaris.

8. CONVOCATÒRIES DEL CURS

Convocatòria de Juny:

Avaluació contínua a través dels procediments establerts a l' apartat 6.

Prova substitutòria per la pèrdua de l'avaluació contínua:

Segons les “Instruccions d’Organització i Funcionament” del Govern Balear per al curs 2019-20, els alumnes perdran el dret a l'avaluació contínua quan el nombre de faltes d’assistència superi les 6 faltes.

El procediment substitutori per a l'avaluació de l'alumne vindrà redactat a les Programacions didàctiques de les assignatures. El procediment perquè l'alumne pugi utilitzar aquesta via extraordinària d'avaluació serà el següent:

Procediment d'avaluació

L'avaluació es realitzarà en la darrera sessió de Banda/Orquestra a final de curs, on l'alumne interpretarà totes o part de les obres del repertori del curs, totalment o

parcialment a criteri del professor.

Els criteris de qualificació seran els mateixos que es detallen en el punt 6. d'aquesta programació.

Convocatòria de setembre

Tots els alumnes tenen dret d'examen al mes de setembre. El procés d'examen serà com l'exposat al punt 7. d'aquesta programació, referent a les proves substitutòries per als alumnes que han perdut el dret a l'avaluació contínua. A la convocatòria de setembre, l' alumne haurà d'aportar l'acompanyament instrumental per a la prova, havent un mínim de dos instruments de corda per a orquestra i dos instruments per seccions en orquestra de vent: és a dir 2 violins, 2 cellos , 2 violes i 2 contrabaixos en el cas de l' orquestra i 2 instruments de tots els que conformen la orquestra de vent. Els criteris de qualificació seran els mateixos que figuren en el punt 6. d'aquesta programació.

9. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I...

Les activitats complementàries i extraescolars a realitzar seran:

Participació en intercanvis amb altres conservatoris i escoles de música .

Assistència a concerts tant a dins com a fora del centre.

Assistència a cursos o ponències musicals.

10. REPERTORI

Banda simfònica

OBRA	AUTOR
-------------	--------------

Cavalleria Rusticana	P. Mascagni
Suite No 1 i 2 en Fa M	G. Holst
Duncannon Overture	J. D. Ployhar
Concierto para saxo Alto y Banda	R. Binge
Cassiopeia	C. Marques
Virginia	Jacob de Hann
Mars (The planets)	G. Holst
The count of Montecristo	Otto Schwart
Embuscade	J. Naulais
La clemenza di tito	W.A. Mozart
Encuentros	J.R. Pascual
Dakota	Jacob de Hann
Obertura Festiva	D. Shostakovich
Danza Colorista	R. Mullor Grau
Pere i el Llop	S. Prokofiev
Roshymerdre	V. Williams
Guillermo Tell	G. Rossini
Moment Musical Op.94 no 3	F. Schubert
New York Overture	K. Vlack
Ross Roy	Jacob de Hann
Oregon	Jacob de Hann
La Storia	Jacob de Hann
Charles Chaplin	M. Peters
Sinfonía Nobilíssima	R. Jager
First Suite	Alfred Reed
Second Suite	Alfred Reed
Iuventus	Carlos Pellicer
Algemiz	F. Ferran
Os Pásaros do Brasil	K. Vlack
Utopía	Jacob de Hann
Finale de la simfonia núm. 5	D. ShostakovicD

Orquestra de corda i orquestra simfònica

OBRA	AUTOR
L'Arlesienne, suite no2	G. Bizet

Intermezzo de Goyescas	E. Granados
Serenata	E. Elgar
Obertura Alceste	Ch. W. Gluck
Intermezzo de Cavalleria rusticana	P. Mascagni
Quadres d'una exposició	M. Mussorgsky
Concert en la menor (Allegro)	A. Vivaldi
Carnaval dels animals (the Elephants)	C. Saint-Saëns
Concerto grosso per la notte di natale	A. Corelli
L'hivern	A. Vivaldi
Marche pour la ceremonie des turcs	J. B. Lully
Suite III: Air	J. S. Bach
Concert en sol major per a viola i orquestra	G. P. Telemann
Concert per a dos violins i orquestra en la m	A. Vivaldi
Waltzer	F. Schubert
Plink, Plank, Plunk	L. Andersson
Dances Romaneses	B. Bartók
Simfonia núm. 1	L. van Beethoven
Música aquàtica	G. F. Haendel
Royal Fireworks music	G. F. Haendel
Simfonia núm 25	F. J. Haydn
Simfonia núm. 49	F. J. Haydn
Simfonia núm. 1	W. A. Mozart
Simfonia núm. 23	W. A. Mozart
Simfonia núm. 29	W. A. Mozart
Simfonia núm 40	W. A. Mozart
Simfonia núm. 41	W. A. Mozart
Pavana per una infata difunta	M. Ravel
Simfonia Sevillana	J. Turina
Granada	I. Albéniz
Il barbieri di buon cuore	Martín i Soler
Carmen Suite núm 2	G. Bizet
Romanza Andaluza	P. Sarasate

La Entrada	Q. Esquembre
------------	--------------

El tambor de Granaderos	R. Chapí
La leyenda del beso (Preludi)	Soutullo i Vert
Concert per a violí i orquestra de corda	G.Zlatev-Cherk.
Thracian Dances (Rachenitza)	P.Staynov
Concerto Op.6 núm. 7	G. F. Haendel
Concerto alla Rustica	A. Vivaldi
Suite Abdelazar	H. Purcell
Simfonia núm. 83	J. Haydn
Pavana	G. Fauré
Brook Green Suite	G. Holst
Kaiser-Walzer	J. Strauss
Finlàndia	J. Sibelius
Concert per a flautí en Do M	A. Vivaldi
En le estepes de l' Àsia Central	A. Borodin
Dansa Hogaresa núm 5	J. Brahms
Una cosa rara	Martín y Soler
Il matrimonio secreto	D. Cimarosa
Concert en re menor RV 127	A. Vivaldi
Fünf Stücke op.44 no.4	P. Hindemith
Rumanian Folk Dances Sz.68	B.Bartók
Obertura de 'The Mikado'	A.S.Sullivan
Simple Symphony	Benjamin Britten

11. SEQÜENCIACIÓ DEL REPERTORI DE BANDA I ORQUESTRA

Banda:

Queen on stage.....Arr: Paul Murtha

Arioso.....Johann Sebastian Bach. Arr: Jacob de Haan

A Christmas Festival..... Leroy Anderson

Obertura Poeta y Aldeano.....Franz von Suppé

Orquestra:

Simple Symphony.....Benjamin Britten

Orquesta i Cor:

Villancicos Populares.....Arr: Curro Gonzalez